

Številka: 35105-0382/2017/45
Datum: 11.01.2021
Zveza: 35105-0400/2018 in 35105-407/2018

DARS d.d.
Ulica XIV. Divizije 4
3000 Celje

DARS
D11210001220

DARS		DRUŽBA ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI D.D.		1
PREJETO: 15. 01. 2021			STORITEV: N	
ŠTEVILKA: 7.0.1./2021		PRILOGE: 4		

Zadeva: Dopolnitev kulturnovarstvenih pogojev - pojasnilo

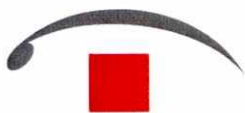
ZVKDS, Območna enota Novo mesto je dne 23.12.2020 prejel vlogo za izdajo dopolnitve kulturnovarstvenih pogojev. Za projekt »izgradnje 1. in 2. etape nove prometne povezave med AC A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline v okviru gradnje državne ceste Novo mesto – priključek Maline 3. razvojna os – južni del prvi del (etapa 1 in 2) od priključka NM – vzhod do priključka Osrednek«, je ZVKDS že izdal več dokumentov, ki jih navajamo v nadaljevanju.

1. Za novo prometno povezavo na arheoloških območjih (predhodne arheološke raziskave je izvedlo podjetje PJP d.o.o.) je že bila izdana tretja dopolnitev kulturnovarstvenih pogojev (št. zadeve 35105-0382/2017/38 z dne 8.6.2020), kjer je predvideno **arheološko dokumentiranje ob gradnji** (z upoštevanjem točk 1-8 izreka) s stalno prisotnostjo arheološke ekipe (v minimalni sestavi 2 arheologa, 4 tehniki, delavci po potrebi) ter ročnim čiščenjem in dokumentiranjem posameznih ugotovljenih plasti v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013) znotraj registriranih enot nepremične kulturne dediščine:

- Novo mesto - Arheološko območje Velike njive, EŠD 9447,
- Smolenja vas - Arheološko območje Mahovnice, EŠD 3994,
- Novo mesto - Arheološko območje Velika Cikava, EŠD 956,
- Novo mesto - Arheološko območje Žabja vas, EŠD 15640,
- Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica, EŠD 15643,
- Novo mesto - Arheološko območje Brezovica, EŠD 9468,
- Smolenja vas - Arheološko območje Lajpek, EŠD 3871,
- Novo mesto - Arheološko območje Drgančevje, EŠD 11136,
- Novo mesto - Arheološko najdišče Kovačev laz, EŠD 28468,
- Novo mesto - Arheološko območje Gotensko polje, EŠD 9457.

Naša služba je za ta projekt izdala naslednje dokumente:

- Kulturnovarstvene pogoje, št. 35105-0382/2017/3 z dne 10.10.2017,
- Kulturnovarstvene pogoje - prva dopolnitev, št. 35105-0382/2017/15 z dne 19.02.2019,
- Kulturnovarstveno mnenje, št. 35105-0382/2017/17 z dne 08.04.2019,
- Kulturnovarstvene pogoje - druga dopolnitev, št. 35105-0382/2017/31 z dne 03.04.2020,
- Kulturnovarstvene pogoje - tretja dopolnitev, 35105-0382/2017/38 z dne 08.06.2020 (glej priloga 1a in b).

2. Za prestavitev magistralnega plinovoda - projekt »prestavitve prenosnega plinovoda M4 in zaščite na območju gradnje 3. razvojne os – južni del« znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica*, EŠD 15643, je predvideno **arheološko dokumentiranje ob gradnji** s stalno prisotnostjo arheološke ekipe (v minimalni sestavi 2 arheologa, 4 tehniki, delavci po potrebi) ter ročnim čiščenjem in dokumentiranjem posameznih ugotovljenih plasti v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013). Zgoraj navedene nadaljnje predhodne arheološke raziskave tega območja so vključene v dopolnitev kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0382/2017/38 z dne 8.6.2020 (glej priloga 1 a in b).

Naša služba je za ta projekt izdala naslednje dokumente:

- Kulturnovarstvene pogoje, št. 35105-0407/2018/2 z dne 20.09.2018,
- Kulturnovarstveno mnenje, št. 35105-0407/2018/4 z dne 19.12.2018 (glej priloga 2),

V zvezi s tem je bilo izdano tudi kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo št. 62240-67/2020/2 z dne 27.2.2020.

3. Za oba mostova - projekt »novogradnja mostu (5-01) na novi štiripasovni cesti in vzporednega mostu (5-03) za pešce in kolesarje čez reko Krko« znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko območje Velike njive*, EŠD 9447, je predvideno **arheološko dokumentiranje ob gradnji** s stalno prisotnostjo arheološke ekipe (v minimalni sestavi 2 arheologa, 4 tehniki, delavci po potrebi) ter ročnim čiščenjem in dokumentiranjem posameznih ugotovljenih plasti v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013). Zgoraj navedene nadaljnje predhodne arheološke raziskave tega območja so vključene v dopolnitev kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0382/2017/38 z dne 8.6.2020.

Naša služba je za ta projekt izdala naslednje dokumente:

- Kulturnovarstvene pogoje, št. 35105-0400/2018/2 z dne 19.09.2018,
- Kulturnovarstvene pogoje – prva dopolnitev, št. 35105-0400/2018/4 z dne 21.01.2019,
- Kulturnovarstveno mnenje, št. 35105-0400/2018/6 z dne 27.02.2019 (glej priloga 3).

V zvezi s tem je bilo izdano tudi kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo št. 62240-67/2020/2 z dne 27.2.2020.

Glede na vse zgoraj navedeno menimo, da nove dopolnitve kulturnovarstvenih pogojev niso potrebne.

Pripravila:

mag. Pavla Peterle Udovič, univ. dipl. arheol.
konservatorica - pripravnica

Mitja Simič, univ. dipl. inž. kraj. arh.
v. d. vodje območne enote

Seznam prilog:

Priloga 1a: Kulturnovarstveni pogoji - tretja dopolnitev 35105-0382/2017/38 z dne 08.06.2020

Priloga 1b: Grafični prikaz območij predhodnih arheoloških raziskav

Priloga 2: Kulturnovarstveno mnenje št. 35105-0407/2018/4 z dne 19.12.2018

Priloga 3: Kulturnovarstveno mnenje 35105-0400/2018/6 z dne 27.02.2019

Poslati:

- investitorju: DARS d.d. Celje, Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje – priporočeno

V vednost:

- Matej Kodelja, Projekt Nova Gorica d.d., Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica – po elektronski pošti

- Mojca Novak, DRI, upravljanje investicij d.o.o., Kotnikova ul. 40, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti

Številka: 35105-0382/2017/38

Datum: 08.06.2020

Zveza: 35105-0400/2018 in 35105-407/2018

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZVKDS), izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1) in 6. točke dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0382/2017/15 z dne 19.02.2019 naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE - tretja dopolnitev

I. Investitor mora za projekt »izgradnje 1. in 2. etape nove prometne povezave med AC A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline v okviru gradnje državne ceste Novo mesto – priključek Maline 3. razvojna os – južni del prvi del (etapa 1 in 2) od priključka NM – vzhod do priključka Osredek« na parc. št. po priloženi projektni dokumentaciji IDZ št. projekta 535 (avgust 2017), ki jo je izdelalo podjetje BPI d.o.o., Mlinska ulica 32, 2000 Maribor in PNZ d.o.o., Vojkova cesta 65, 1000 Ljubljana, odgovorni vodja projekta Milivoj Ročenovič, univ. dipl. inž. grad. (avgust 2017) pri izdelavi dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja upoštevati naslednje dopolnilne pogoje:

Na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav predpisanih v **1., 2., 3., 7. in 8. točki dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0382/2017/15 z dne 19.02.2019** in v **1. točki dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0382/2017/31 z dne 03.04.2020** (gl. Preliminarno strokovno poročilo o arheološkem dokumentiranju testnih jarkov na arheoloških območjih Velike njive (EŠD 9447), Mahovnice (EŠD 3994), Velika Cikava (EŠD 956), Žabja vas (EŠD 15640) in Brezovica (EŠD 15643), na ZVKDS prejeta 05.06.2020) ter v **9. točki dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0382/2017/15 z dne 19.02.2019** je potrebno znotraj naslednjih registriranih enot nepremične kulturne dediščine:

- Novo mesto - Arheološko območje Velike njive, št. EŠD 9447 (površina 18717 m²),
- Smolenja vas - Arheološko območje Mahovnice, št. EŠD 3994 (površina 13870 m²),
- Novo mesto - Arheološko območje Velika Cikava, št. EŠD 956 (površina 4893 m²),
- Novo mesto - Arheološko območje Žabja vas, št. EŠD 15640 (površina 26501 m²),
- Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica, št. EŠD 15643 (površina 56012 m²),
- Novo mesto - Arheološko območje Brezovica, št. EŠD 9468 (površina 24557 m²),
- Smolenja vas - Arheološko območje Lajpek, št. EŠD 3871 (površina 4648 m²),
- Novo mesto - Arheološko območje Drgančevje, št. EŠD 11136 (površina 25288 m²),
- Novo mesto - Arheološko najdišče Kovačev laz, št. EŠD 28468 (površina 9192 m²),
- Novo mesto - Arheološko območje Gotensko polje, št. EŠD 9457 (površina 2558 m²),

opraviti nadaljnje arheološke raziskave:

1. Invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, tj. **arheološko dokumentiranje ob gradnji** s stalno prisotnostjo arheološke ekipe (v minimalni sestavi 2 arheologa, 4 tehniki, delavci po potrebi). Sestava arheološke ekipe se glede na intenzivnost strojnih – bagrskih del lahko poveča ali zmanjša.
2. V primeru odkritja arheoloških plasti, struktur je dovoljeno le te izkopati le v tolikšni meri, da se

določijo gabariti za nadaljnje usmeritve varstva arheološke dediščine (tj. arheološka izkopavanja), ki bodo konkretizirane v **dopolnitvi kulturnovarstvenih pogojev**.

3. Posamezne ugotovljene plasti je potrebno ročno počistiti in dokumentirati v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s *Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013)*!
4. V ponudbo arheoloških raziskav je potrebno vključiti postizkopavalno analizo arhiva najdišča.
5. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri tukaj predlagani gradnji.
6. Ob vseh zemeljskih posegih in ob arheološki raziskavi je potrebno zagotoviti strokovni konservatorski nadzor, ki ga opravi odgovorni konservator iz ZVKDS.
7. Zaradi organizacije strokovnega nadzora je investitor in izbrani izvajalec arheološke raziskave pisno informacijo o pričetku arheološke raziskave in o pričetku zemeljskih del dolžan posredovati na ZVKDS, OE Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto, vsaj 7 dni prej.
8. Investitor si mora za izvedbo zgoraj predpisanih arheoloških raziskav pridobiti **izvajalca arheoloških del in posebno kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana**.

II. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine, ki je pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega mnenja za poseg.

III. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje.

IV. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

ZVKDS, Območna enota Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto, je dne 19.02.2019 investitorju po pooblaščenju izdala dopolnilne kulturnovarstvene pogoje št. 35105-0382/2017/15 in z dne 03.04.2020 kulturnovarstvene pogoje št. 35105-0382/2017/31 za projekt »izgradnje 1. in 2. etape nove prometne povezave med AC A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline«. V prej citiranih kulturnovarstvenih pogojev je bila znotraj enot nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko območje Velike njive*, št. EŠD 9447, *Smolenja vas - Arheološko območje Mahovnice*, št. EŠD 3994, *Novo mesto - Arheološko območje Velika Cikava*, št. EŠD 956, *Novo mesto - Arheološko območje Žabja vas*, št. EŠD 15640, *Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica*, št. EŠD 15643 predpisana izvedba invazivnih arheoloških raziskav za določitev vsebine in sestave najdišča, tj. **strojni izkop testnih jarkov, različnih dimenzij** do globine geološke osnove. Raziskavo je opravilo podjetje PJP d.o.o. iz Slovenske Bistrice v skladu z izdanimi pogoji ZVKDS in pridobljenim kulturnovarstvenim soglasjem za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline št. 62240-67/2020/2 z dne 27.02.2020. Rezultati raziskave (strojni izkop testnih jarkov) so objavljeni v začasnem strokovnem poročilu: *Preliminarno strokovno poročilo o arheološkem dokumentiranju na arheoloških območjih Velike njive (EŠD 9447), Mahovnice (EŠD 3994), Velika Cikava (EŠD 956), Žabja vas (EŠD 15640) in Brezovica (EŠD 15643)*, maj 2020. Končno strokovno poročilo bo zajemalo tudi rezultate arheoloških izkopavanj, ki se izvajajo znotraj registriranih enot nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica*, št. EŠD 15643 in *Novo mesto - Arheološko območje Brezovica*, št. EŠD 9468.

Na podlagi rezultatov opravljene predhodne arheološke raziskave ugotavljamo, da se na posameznih območjih kažejo sledovi pretekle uporabe prostora, in sicer od prazgodovinskega obdobja do danes. Večina najdenih artefaktov predstavlja novodobno keramično gradivo, med njimi pa so najdeni posamezni odlomki, ki pričajo o poselitvi prostora v prazgodovinskem, rimskodobnem in srednjeveškem obdobju. Večina odlomkov je manjših, z obrušeni robovi, iz česar lahko sklepamo, da ležijo v sekundarni legi. Dejstvo pa je, da pregledano območje na posameznih točkah nakazuje preteklo uporabo prostora, zato bo potrebno znotraj teh točk opraviti zgoraj predpisane nadaljnje arheološke raziskave za določitev vsebine in sestave najdišča (arheološko dokumentiranje ob gradnji) zaradi:

- ocene prisotnosti arheoloških ostalin na tem območju,

- določitve vrste in obsega arheoloških ostalin,
- ugotavljanja stopnje poškodovanosti arheološkega najdišča,
- ugotavljanja narave in globine stratigrafije.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v registrirano nepremično dediščino se določijo v skladu z določbami prostorskega akta. Podlaga za določitev zgoraj navedenih kulturnovarstvenih pogojev je kulturnovarstveni režim, ki je določen v 35. členu *Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline* (Ur. list RS št. 102/2012, z dne 21.12.2012):

- (1) Kulturna dediščina se med gradnjo varuje pred poškodovanjem in uničenjem. Podatki o kulturni dediščini so razvidni iz obveznih prilog državnega prostorskega načrta (Prikaz stanja prostora). Investitor zagotovi ukrepe za varstvo kulturne dediščine.
- (2) Investitor na območju državnega prostorskega načrta, kjer načrtovane ureditve segajo v območje registriranega arheološkega najdišča, pred pridobitvijo okoljevarstvenega ali kulturnovarstvenega soglasja zagotovi predhodne arheološke raziskave za vrednotenje arheološkega potenciala.
- (3) Pri gradnji na območju registriranega arheološkega najdišča se poseg zmanjša na najmanjšo mogočo površino, ki še omogoča gradnjo. Če se med arheološkimi raziskavami ali izvedbo del odkrijejo arheološke ostaline, se rešitve skladno z varstvenim režimom prilagodijo tako, da dediščina ne bo ogrožena.
- (4) Obseg predhodnih arheoloških raziskav opredeli pristojna območna enota zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Za registrirano dediščino velja tudi kulturnovarstveni režim, ki je določen v 95., 97., in 98. členu *Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Novo mesto* (Uradni list RS 101/2009). Navedeni kulturnovarstveni režim določa, da so na območju:

- registrirane kulturne dediščine prepovedani posegi v prostor ali način izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli vrednote in prepoznavne značilnosti registrirane kulturne dediščine;
- v registrirano kulturno dediščino se lahko posega na način, da se upošteva in ohranja njene varovane vrednote;
- pri registrirani arheološki kulturni dediščini se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst;
- na območju registrirane arheološke dediščine ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline;
- izjemoma so v registrirana arheološka najdišča dovoljeni posegi, kot jih omogočajo ostale določbe prostorskega akta od izpolnitvi enega od pogojev:
- v fazi priprave PGD dokumentacije ali pred posegom v prostor, pri katerem gradbeno dovoljenje ni dovoljeno, se izvede arheološke raziskave in rezultate upošteva pri vseh nadaljnjih aktivnostih;
- v okviru postopka priprave OPPN se izvede arheološke raziskave v smislu natančne določitve vsebine in sestave najdišča.

Peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina, in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je s temi pogoji določil obveznost oprave predhodnih arheoloških raziskav zaradi zgoraj naštetih razlogov.

Stroški zgoraj predpisanih arheoloških raziskav so v skladu s sprejetimi predpisi del priprave zemljišča in bremenijo investitorja. Investitor si mora izbrati ustrezno usposobljenega izvajalca. Nekaj naslovov usposobljenih izvajalcev lahko na željo investitorja posredujemo na ZVKDS, OE Novo mesto. Za predpisano raziskavo si mora investitor (ali pooblaščen izbrani izvajalec) pridobiti posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo po 31. členu ZVKD-1.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata

najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za predmetni poseg v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo.

Investitor si mora k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, ki upošteva te kulturnovarstvene pogoje, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Ker je za predlagani poseg investitorja predpisano gradbeno dovoljenje, bo ZVKDS v skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) kulturnovarstveno soglasje zanj izdal v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje).

Zahtevi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja mora investitor priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja. Zahtevi za izdajo soglasja mora priložiti tisti del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je v zvezi s predmetom soglašanja. Zahtevi za izdajo soglasja mora biti priloženo tudi naslednje dokazilo:

- kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.

Za kakršnakoli druga zemeljska dela v zvezi z obravnavanimi posegi, ki niso predmet priložene dokumentacije, si mora investitor pridobiti nove kulturnovarstvene pogoje.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodila:

Tina Britovšek
univ. dipl. arheologinja
višja konservatorka

Odločil:

Mitja Simič
univ. dipl. inž. kraj. arh.
v. d. vodje pomočne gnote

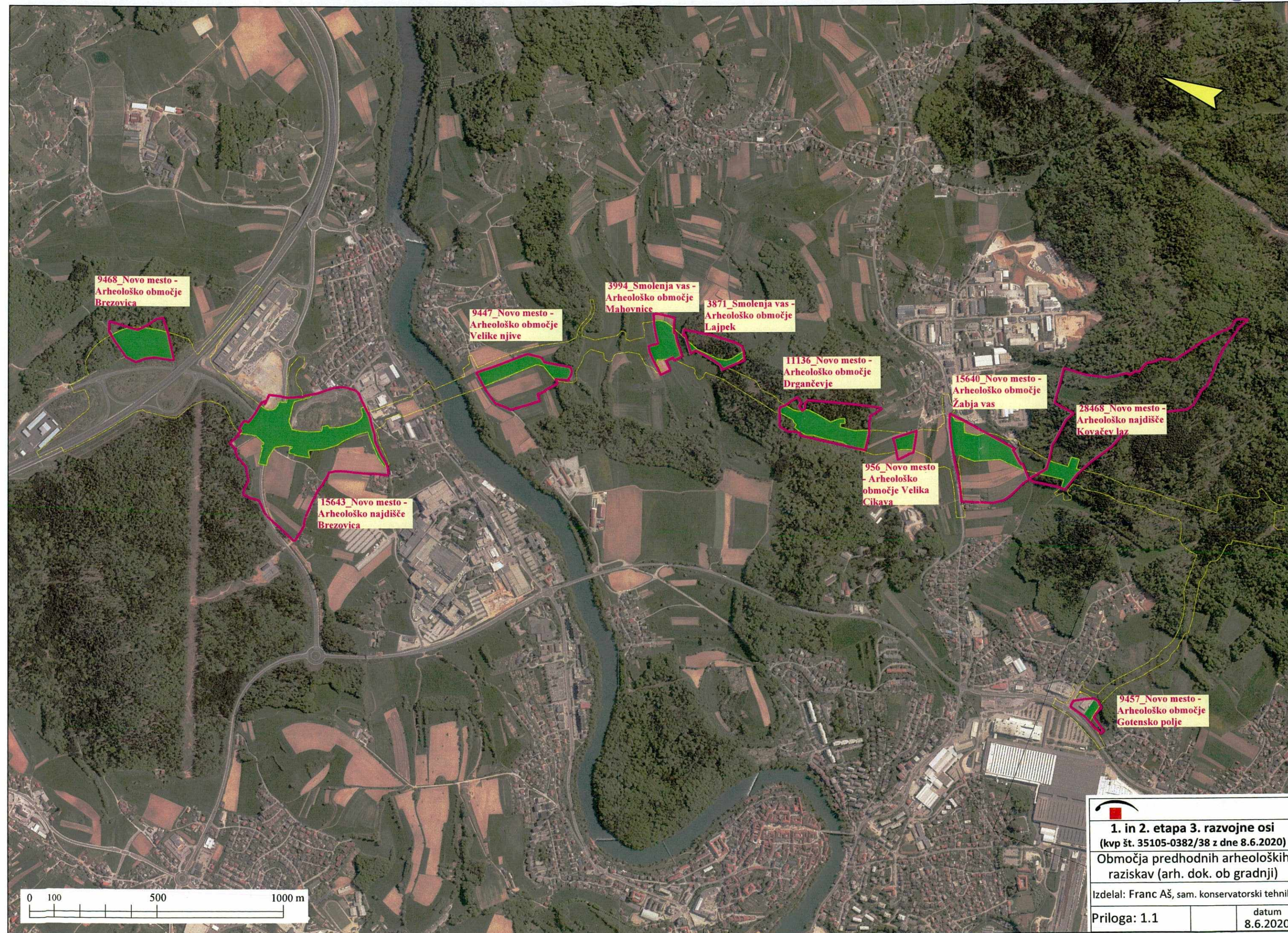
Poslati:

- investitorju po pooblaščenju: BPI d.o.o., Mlinska ulica 32, 2000 Maribor – priporočeno
- arhiv tu

V vednost:

- Matej Kodelja, PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica – po elektronski pošti
- Mojca Novak, DRI, upravljanje investicij d.o.o., Kotnikova ulica 40, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti

Priloga 1: Območja zgoraj predpisanih PAR (arheološko dokumentiranje ob gradnji)

		
1. in 2. etapa 3. razvojne osi (kvp št. 35105-0382/38 z dne 8.6.2020)		
Območja predhodnih arheoloških raziskav (arh. dok. ob gradnji)		
Izdelal: Franc Aš, sam. konservatorski tehnik		
Priloga: 1.1		datum 8.6.2020

Številka: 35105-0407/2018/4
Datum: 19.12.2018

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZVKDS), izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo stranke DARS d.d., Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje (v nadaljevanju: investitor), ki jo po pooblastilu zastopa podjetje Projekt d.d., Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica v zadevi izdaje kulturnovarstvenega mnenja naslednje

KULTURNOVARSTVENO MNENJE

I. Projektna dokumentacija DGD (projektna dokumentacija za pridobivanje mnenj in gradbenega dovoljenja) št. projekta 13978-04, ki jo je izdelalo podjetje JV BPI d.o.o. Maribor & PNZ d.o.o. Ljubljana., odgovorni vodja projekta Milivoj Ročenovič, univ. dipl. inž. grad. (maj 2018) za investitorjev poseg »prestavitve prenosnega plinovoda M4 in zaščita na območju gradnje 3. razvojne os – južni del« na parc. št. 905/22, 905/23, 905/26, 905/29, 927/29, 905/5, 905/21, 905/24, 905/25, 905/30, 927/22, 927/23, 927/27, 905/11, 905/28, 905/17, 905/27 in 927/30, vse k.o. Bršljin, je skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS opredeljenimi v kulturnovarstvenih pogojih ZVKDS št. 35105-0407/2018/2 z dne 20.09.2018.

II. Investitor mora ob gradnji oz. ob vseh zemeljskih delih povezanih z obravnavanim projektom, ki potekajo znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica*, št. EŠD 15643 upoštevati zahteve iz kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0409/2018/2 z dne 20.09.2018 in določila iz kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline Ministrstva za kulturo:

1. Na delu predvidenega posega, na parc. št. 905/22, 905/23, 905/26, 905/29, 927/29, 905/5, 905/21, 905/24, 905/25, 905/30, 927/22, 927/23, 927/27, 905/11, 905/28, 905/17, 905/27 in 927/30, vse k.o. Bršljin, ki posega znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica*, št. EŠD 15643 je potrebno v dolžini približno 140 m opraviti **invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišč**, tj. arheološko dokumentiranje ob gradnji s stalno prisotnostjo arheološke ekipe (v sestavi 1 arheolog, 1 tehnik, 1 delavec), ob čemer se dokumentirajo vsi izpovedni tlorisi in profili.
2. Investitor mora zagotoviti, da se strojni izkop zemljine izvaja z ravno bagrsko žlico t.i. »planirko, da se lahko zagotovi strokovnim standardom ustrezno arheološko dokumentiranje!
3. Posamezne ugotovljene plasti je potrebno ročno počistiti in dokumentirati v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s *Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013)*!
4. V primeru odkritja arheoloških plasti, struktur je dovoljeno le te izkopati v tolikšni meri, da se določijo gabariti za nadaljnje usmeritve varstva arheološke dediščine (tj. arheološka izkopavanja), ki bodo konkretizirane po pridobitvi preliminarne poročila o opravljeni predhodni arheološki raziskavi v dopolnitvi kulturnovarstvenih pogojev.
5. V ponudbo arheoloških raziskav je potrebno vključiti postizkopavalno analizo arhiva najdišča.
6. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri tukaj predlagani gradnji.
8. Zaradi organizacije strokovnega konservatorskega nadzora je investitor in izbrani izvajalec arheološke raziskave pisno informacijo o pričetku arheološke raziskave in o pričetku zemeljskih del dolžan posredovati na ZVKDS, OE Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto, vsaj 10 dni prej.

9. Investitor si mora za izvedbo zgoraj predpisanih arheoloških raziskav (pod št. 1) pridobiti **izvajalca arheoloških del in posebno kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.**

III. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine.

IV. Kulturnovarstveno mnenje preneha veljati po poteku dveh let od njegove izdaje.

V. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

28. člen ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. V skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) ZVKDS v takih primerih kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje). V kulturnovarstvenem mnenju se ZVKDS opredeli o skladnosti dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja s predpisi iz njegove pristojnosti ter določi morebitne pogoje za izdelavo dokumentacije za izvedbo gradnje in za uporabo objekta.

Investitor je dne 10.12.2018 po pooblaščenju pri ZVKDS, Območna enota Novo mesto, vložil zahtevo za izdajo kulturnovarstvenega mnenja za projekt »prestavitve prenosnega plinovoda M4 in zaščita na območju gradnje 3. razvojne os – južni del«, ki na parc. št. 905/22, 905/23, 905/26, 905/29, 927/29, 905/5, 905/21, 905/24, 905/25, 905/30, 927/22, 927/23, 927/27, 905/11, 905/28, 905/17, 905/27 in 927/30, vse k.o. Bršljin poteka znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko najdišče Brezovica*, št. EŠD 15643.

Zahtevi je bila priložena projektna dokumentacija, navedeno v 1. točki izreka. Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da je ta popolna.

Varstveni režim za registrirano nepremično dediščino se določijo v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za tukaj registrirano enoto nepremične kulturne dediščine kulturnovarstveni režim, ki je določen v 95., 97., in 98. členu *Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Novo mesto* (Uradni list RS 101/2009). Navedeni kulturnovarstveni režim določa, da so na območju:

- registrirane kulturne dediščine prepovedani posegi v prostor ali način izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli vrednote in prepoznavne značilnosti registrirane kulturne dediščine;
- v registrirano kulturno dediščino se lahko posega na način, da se upošteva in ohranja njene varovane vrednote;
- pri registrirani arheološki kulturni dediščini se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst;
- na območju registrirane arheološke dediščine ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline;
- izjemoma so v registrirana arheološka najdišča dovoljeni posegi, kot jih omogočajo ostale določbe prostorskega akta od izpolnitvi enega od pogojev:
  - v fazi priprave PGD dokumentacije ali pred posegom v prostor, pri katerem gradbeno dovoljenje ni dovoljeno, se izvede arheološke raziskave in rezultate upošteva pri vseh nadaljnjih aktivnostih;
  - v okviru postopka priprave OPPN se izvede arheološke raziskave v smislu natančne določitve vsebine in sestave najdišča.

ZVKDS, Območna enota Novo mesto, je dne 20.09.2018 v skladu s tem varstvenim režimom investitorju izdal za navedeni poseg kulturnovarstvene pogoje št. 35105-0407/2018/2, kjer je bila na trasi prestavitve plinovoda zahtevana izvedba **invazivne arheološke raziskave za določitev vsebine in sestave**

najdišča, tj. arheološko dokumentiranje ob gradnji. Ker je obravnavani projekt vezan na projekt izgradnje 1. in 2. etape nove prometne povezave med AC A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline, se je investitor odločil, da bo izbral enega izvajalca arheoloških raziskav za oba projekta, vendar šele, ko bodo znani rezultati predhodnih arheoloških raziskav območju izgradnje 1. in 2. etape nove prometne povezave med AC A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline.

ZVKDS je po pregledu dokumentacije in izvedenem postopku ugotovil, da je investitor v projektni dokumentaciji upošteval varstveni režim, kakor je opredeljen v navedenih kulturnovarstvenih pogojih. Investitor mora ob gradnji obvezno upoštevati zahteve iz kulturnovarstvenih pogojev ZVKDS št. 35105-0407/2018/2 in kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline..

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

To kulturnovarstveno mnenje preneha veljati po poteku dveh let od njegove izdaje. Ta rok preneha teči, ko investitor vloži zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja. Če je zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja zavrnjena, velja čas veljavnosti, naveden v kulturnovarstvenem mnenju.

To mnenje je takse prosto (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodila:

Tina Britovšek
univ. dipl. arheologinja
višja konservatorka

Odločil:

Mitja Simič
univ. dipl. inž. kraj. arh.
vodja območne enote

Vročiti:

- investitorju po pooblaščenju: Projekt d.d., Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica – OSEBNO
- arhiv tu

Številka: 35105-0400/2018/6

Datum: 27.02.2019

Zveza: 35105-0382/2017

Vaša številka: 7.0.0/2019-MN-013

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Novo mesto, Skaliskega ulica 1, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZVKDS), izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo stranke DARS d.d., Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje (v nadaljevanju: investitor) v zadevi izdaje kulturnovarstvenega mnenja naslednje

KULTURNOVARSTVENO MNENJE

I. Projektna dokumentacija DGD (projektna dokumentacija za pridobivanje mnenj in gradbenega dovoljenja) št. projekta POINTING 539/2018, ki sta jo izdelali podjetji Pointing Consulting Engineers in Pipenbaher Consulting Engineers, odgovorni vodja projekta Marjan Pipenbaher, univ. dipl. inž. grad. (december 2018) za investitorjev poseg »**novogradnja mostu (5-01) na novi štiripasovni cesti in vzporednega mostu (5-03) za pešce in kolesarje čez reko Krko**« v okviru gradnje državne ceste Novo mesto – priključek Maline 3. razvojna os – južni del prvi del (etapa 1 in 2) od priključka NM – vzhod do priključka Maline je skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS opredeljenimi v dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojih ZVKDS št. 35105-0400/2018/4 z dne 21.01.2019.

II. Investitor mora ob gradnji oz. ob vseh zemeljskih delih povezanih z obravnavanim projektom, ki potekajo znotraj registriranih enot nepremične kulturne dediščine upoštevati zahteve iz dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0400/2018/2 z dne 21.01.2019 in določila iz kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline Ministrstva za kulturo:

1. Na podlagi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav (intenzivni podpovršinski terenski pregled) je potrebno na parc. št. 784/8-del, 784/9, 786/4, 786/5-del, vse k.o. Smolenja vas, ki ležijo znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko območje Velike njive*, št. EŠD 9447, opraviti **invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča**, tj. ročni izkop 9 testnih jam, vsaka v velikosti 1 x 1 m do globine geološke osnove. Natančno lokacijo testnih jam se določiti na terenu z odgovornim konservatorjem.
2. V primeru odkritja arheoloških plasti, struktura je dovoljeno le te izkopati le v tolikšni meri, da se določijo gabariti za nadaljnje usmeritve varstva arheološke dediščine (tj. arheološka izkopavanja), ki bodo konkretizirane po pridobitvi preliminarne poročila o opravljeni predhodni arheološki raziskavi v **dopolnitvi kulturnovarstvenih pogojev**.
3. Posamezne ugotovljene plasti je potrebno ročno počistiti in dokumentirati v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s *Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013)*!
4. V ponudbo arheoloških raziskav je potrebno vključiti postizkopavalno analizo arhiva najdišča.
5. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri tukaj predlagani gradnji.
6. Ob vseh zemeljskih posegih in ob arheološki raziskavi je potrebno zagotoviti strokovni konservatorski nadzor, ki ga opravi odgovorni konservator iz ZVKDS.
7. Zaradi organizacije strokovnega nadzora je investitor in izbrani izvajalec arheološke raziskave pisno informacijo o pričetku arheološke raziskave in o pričetku zemeljskih del dolžan posredovati na ZVKDS, OE Novo mesto, Skaliskega ulica 1, 8000 Novo mesto, vsaj 7 dni prej.

8. Investitor si mora za izvedbo zgoraj predpisanih arheoloških raziskav pridobiti **izvajalca arheoloških del in posebno kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.**

III. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine.

IV. Kulturnovarstveno mnenje preneha veljati po poteku dveh let od njegove izdaje.

V. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

28. člen ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. V skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) ZVKDS v takih primerih kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje). V kulturnovarstvenem mnenju se ZVKDS opredeli o skladnosti dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja s predpisi iz njegove pristojnosti ter določi morebitne pogoje za izdelavo dokumentacije za izvedbo gradnje in za uporabo objekta.

Investitor je dne 06.02.2019 pri ZVKDS, Območna enota Novo mesto, vložil zahtevo za izdajo kulturnovarstvenega mnenja za projekt »**novogradnje mostu (5-01) na novi štiripasovni cesti in vzporednega mostu (5-03) za pešce in kolesarje čez reko Krko**« v okviru gradnje državne ceste Novo mesto – priključek Maline 3. razvojnica os – južni del prvi del (etapa 1 in 2) od priključka NM – vzhod do priključka Maline, ki deloma poteka znotraj registrirane enote nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko območje Velike njive*, št. EŠD 9447.

Zahtevi je bila priložena obrazložitev in izjava o izvedbi predhodnih arheoloških raziskav pred začetkom gradnje, ki so bile opredeljene na podlagi opravljenih prehodnih arheoloških raziskav v dopolnitvi kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0400/2018/4 z dne 21.01.2019.

Projektna dokumentacija, navedena v 1. točki izreka, ostaja nespremenjena in je bila priložena k vlogi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja z dne 17.01.2019. Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da je ta popolna.

Varstveni režim za registrirano nepremično dediščino se določijo v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za tukaj registrirano enoto nepremične kulturne dediščine kulturnovarstveni režim, ki je določen v 95., 97., in 98. členu *Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Novo mesto* (Uradni list RS 101/2009). Navedeni kulturnovarstveni režim določa, da so na območju:

- registrirane kulturne dediščine prepovedani posegi v prostor ali način izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli vrednote in prepoznavne značilnosti registrirane kulturne dediščine;
- v registrirano kulturno dediščino se lahko posega na način, da se upošteva in ohranja njene varovane vrednote;
- pri registrirani arheološki kulturni dediščini se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst;
- na območju registrirane arheološke dediščine ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline;
- izjemoma so v registrirana arheološka najdišča dovoljeni posegi, kot jih omogočajo ostale določbe prostorskega akta od izpolnitve enega od pogojev;
- v fazi priprave PGD dokumentacije ali pred posegom v prostor, pri katerem gradbeno dovoljenje ni dovoljeno, se izvede arheološke raziskave in rezultate upošteva pri vseh nadaljnjih aktivnostih;

- v okviru postopka priprave OPPN se izvede arheološke raziskave v smislu natančne določitve vsebine in sestave najdišča.

ZVKDS je dne 19.09.2018 za obravnavani projekt izdal kulturnovarstvene pogoje št. 35105-0400/2018/2, kjer je v 2. točki izreka zapisana zahteva: »Na podlagi rezultatov pregleda znotraj registrirane enote kulturne dediščine se bo v dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojih določila morebitna nadaljnja metodologija invazivnih arheoloških raziskav za določitev vsebine in sestave najdišča.« Rezultati opravljene predpisane arheološke raziskave (intenzivni podpovršinski terenski pregled), na območju projekta, ki deloma posega v registrirano enoto nepremične kulturne dediščine *Novo mesto - Arheološko območje Velike njive*, št. EŠD 9447, so bili s strani izvajalca (podjetje Arhos d.o.o.) posredovani ZVKDS, Območna enota Novo mesto dne 21.01.2019. Iz poročila je razvidno, da so bili na severozahodni strani parcel 784/8-del, 784/9, 786/4, 786/5-del, vse k.o. Smolenja vas odkriti odlomki prazgodovinskih in rimskodobnih posod, zaradi česar bo potrebno na tem delu opraviti nadaljnje arheološke raziskave, ki so bile opredeljene v dopolnitvi kulturnovarstvenih pogojev št. 35105-0400/2018/4 z dne 21.01.2019 in so zapisane v izreku tega mnenja.

Na podlagi investitorjeve izjave z dne 06.02.2019 o zavezanosti oprave vseh predpisanih predhodnih arheoloških raziskav pred izvedbo gradnje in po pregledu dokumentacije ter izvedenem postopku je ZVKDS ugotovil, da je investitor v projektni dokumentaciji znotraj registriranih enot upošteval veljaven varstveni režim. Investitor mora ob gradnji obvezno upoštevati zahteve iz dopolnilnih kulturnovarstvenih pogojev ZVKDS št. 35105-0400/2018/4 in kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

To kulturnovarstveno mnenje preneha veljati po poteku dveh let od njegove izdaje. Ta rok preneha teči, ko investitor vloži zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja. Če je zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja zavrnjena, velja čas veljavnosti, naveden v kulturnovarstvene mnenju.

To mnenje je takse prosto (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodila:

Tina Britovšek
univ. dipl. arheologinja
višja konservatorica

Odločil:

Mitja Simič
univ. dipl. inž. kraj. arh.
vodja območne enote

Vročiti:

- investitorju: DARS d.d., Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje – OSEBNO
- arhiv tu